

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 370/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen yhdenvertaisesta leskeneläkkeestä ja nuorten leskien asemasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mari-Leena Talvitien /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 370/2020 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta kaikille leskille voidaan taata yhdenvertainen iästä ja perhemuodosta riippumaton eläkeoikeus ja

mitä hallitus tekee parantaakseen nuorten leskien asemaa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Lakisääteinen perhe-eläketurva muodostuu kahdesta rinnakkaisesta järjestelmästä. Työeläkela-kien mukaisella perhe-eläkkeellä korvataan sitä ansiotulon menetystä, joka perheelle aiheutuu huoltajan kuolemasta. Kansaneläkelain mukaisella perhe-eläkkeellä puolestaan turvataan lesken ja lasten vähimmäistoimeentulo.

Perhe-eläketurvan kannalta tilanteessa, jossa leski on alle 50-vuotias eikä hänellä ole lapsia, on yleensä oletettavaa, että leski kykenee hankkimaan oman toimeentulonsa ja hänellä on jäljellä vielä useita työvuosia. Perhe-eläkkeen saamisen edellytysten puuttuessa turvataan henkilön toimeentuloa kuitenkin muilla laissa säädetyillä etuuksilla, kuten toimeentulotuella ja yleisellä asu-mistuella.

Vuoden 2017 työeläkeuudistuksessa ei tehty muutoksia perhe-eläkkeisiin. Uudistuksen yhteydessä työmarkkinoiden keskusjärjestöt sopivat kuitenkin kolmikantaisen selvitystyön aloittami-sesta lakisääteisen perhe-eläketurvan kehittämis- ja ajanmukaistamisvaihtoehtoista. Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmä julkaisi maaliskuussa 2017 raportin työeläkejärjestelmän perhe-eläketurvan kehittämisvaihtoehtoista (sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2017:19).

Työmarkkinakeskusjärjestöt sopivat 11.6.2019, että leskeneläke muutetaan määräaikaiseksi si-ten, että sitä maksetaan leskelle 10 vuotta, kuitenkin vähintään siihen saakka, kun nuorin lap-seneläkkeeseen oikeutetuista täyttää 18 vuotta. Työmarkkinakeskusjärjestöt sopivat myös, että leskeneläkettä maksetaan yhteistaloudessa asuville avopuolisoille, jos he ovat asuneet yhdessä vähintään 5 vuotta ja heillä on yhteinen alaikäinen lapsi.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 370/2020 vp

Pääministeri Marinin hallituksen 10.12.2019 päivätyssä hallitusohjelmassa vuosille 2019–2023 on sitouduttu vuoden 2017 eläkeuudistuksen toimeenpanon jatkamiseen yhteistyössä työmarkkinakeskusjärjestöjen kanssa.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on vireillä perhe-eläkeuudistus, jonka tavoitteena on ajanmukaistaa työeläkelakien ja kansaneläkelain mukainen perhe-eläketurva vastaamaan yhteiskunnan ja perheiden muuttuneisiin tarpeisiin. Jatkossa tavoitteena on ensisijaisesti turvata edunjättäjän kuolemaa seuranneen sopeutumisvaiheen toimeentuloa. Tavoitteena on myös parantaa lasten ja lapsiperheiden asemaa sekä kohdentaa perhe-eläke-etuuksia uudelleen ottaen huomioon työelämässä, perheiden rakenteissa ja yhteiskunnassa tapahtuneet muutokset. Perhe-eläkejärjestelmää uudistavan työryhmän työn pohjana on edellä mainittu työmarkkinakeskusjärjestöjen sopimus, joka sisältää leskeneläkeoikeuden ulottamisen tietyin edellytyksin avopuolisoille. Tämä parantaisi myös nuorten avoleskien asemaa.

Helsingissä 20.5.2020

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen